

22.02.2024

ФАЙЛДЫҚ ЖҮЙЕЛЕР

Катты дискілер

Катты дискілердің жұмыс
принципі

...

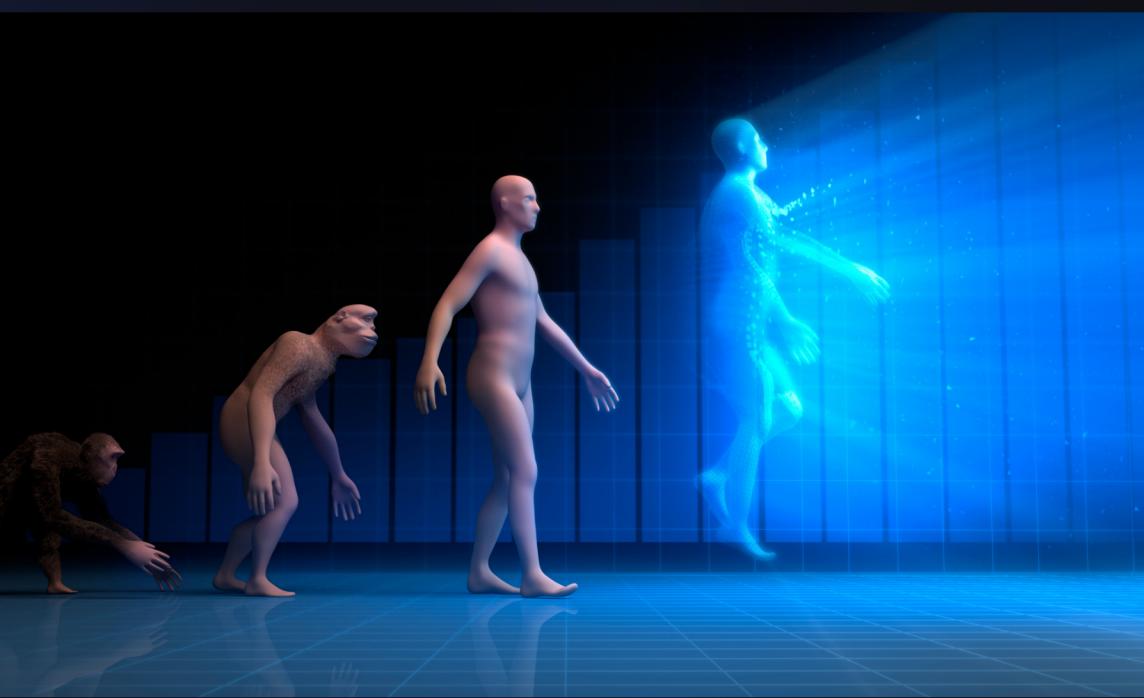
...

Қатты магниттік
дискілер немесе
ағылшын тіліндегі
нұсқасында *hard disk*
drives (HDD) қазіргі
уақытта сактау
құрылғыларының ең көп
таралған түрлерінің бірі
болып табылады.

КМДД

қатты диск эволюциясы

1956

Бірінші қатты диск.

Бірінші қатты диск 1956 жылы IBM жасаған өнім болды және ол компьютерлік индустрияның бастамасы ретінде тарихқа енді. Бірінші қатты диск баяу болды, салмағы бір тонна және 5 МБ болды.

1965

IBM 2310 сақтау
модулі.

Көп ұзамай, 350 тәжірибесіне сүйене отырып, IBM барған сайын күшті дизайндарды жасай бастады. 1961 жылғы IBM 1301 қатты дискісі 25 дискіде 28 МБ деректерді сақтай алады

1961

IBM 305 RAMAC.

1961 жылы IBM диск жетектерімен жабдықталған 1000-нан астам IBM 305 RAMAC компьютерлерін шығарды. 60 жыл өтсе де, қазіргі заманғы қатты дискілер әлі де IBM 350 принципімен жұмыс істейді.

1970

Модель IBM 3300.

1970 жылы IBM 3300 моделі айналмалы қателерді түзету механизмімен нарықта дебют жасады. Жүйе алынбалы тасымалдағышы бар екі модульден тұрды және бүгінгі баламасымен шамамен 400 мың долларды құрады.

Қатты диск эволюциясы

1976

Магнитные диски
HDD.

Магнитті қатты дискілер 1976 жылы алғаш рет нағыз бәсекелестікке тап болды. Содан кейін DataRAM бүгінде SSD дискілерінің атасы болып саналатын Bulk Core дискісін ұсынды.

1980

Диск ST-506.

Қатты дискілер өнеркәсібіндегі нағыз революция 1980 жылы ғана болды, сол кезде Shugart Technology ST-506 дискісін ұсынды. Ол 1956 жылы IBM 350 сияқты сыйымдылықты қамтамасыз етті, яғни 5 МБ. Дегенмен, оның «миниатюралық» пішімі 5,25 дюйм және салмағы «бар болғаны» 3,2 кг болды.

1988

PrairieTek 220.

1988 жылы нарықта алғашқы 2,5 дюймдік қатты диск пайда болды - сыйымдылығы 20 МБ PrairieTek 220. Rodime RO352 сияқты, ол HDD эволюциясындағы маңызды серпіліс болып саналды.

1991

0663 Corsair.

90-жылдардың басында қатты дискілердің дамуы ДК бумының нәтижесінде жеделдеді. IBM 1991 жылы нарыққа бірінші гигабайттық HDD үлгісін шығарды. Бұл Corsair моделі 0663, 3,5 дюймдік, 8 дискі бар дизайн.

1983

Rodime RO352

Нарықтағы тағы бір маңызды жаңалық 1983 жылы Rodime RO352 дискінің премьерасы болды. Бұл жойылған шотландиялық компания 10 МБ HDD дискісін 3,5 дюймдік корпусқа орналастыра алды.

1995

Диск FFD.

1995 жылы израильдік M-Systems компаниясы өзінің 3,5 дюймдік форматымен классикалық қатты дискілерге үқсас, бірақ NAND негізіне ие болған алғашқы FFD дискісін жасады.

ҚАТТЫ ДИСК ЭВОЛЮЦИЯСЫ

1996

Диски семейства
Cheetah.

20 ғасырдың соңы пластиналар үлкен жылдамдықпен айналатын уақыт болды. 1996 жылы Seagate қатты дискілердің Cheetah отбасын құрды. Алғашқы модельдер 10 000 айн/мин жылдамдыққа дейін өсті, ал Cheetah X15 үлгілерінде 2000 жылдан бастап дискілер 15 000 айн/мин айналдырыды.

2002

Интерфейс SATA.

Қатты дискілер үшін 21 ғасыр әмбебап SATA интерфейсін шығарумен бірге 2002 жылдың сонында келді деп айтуда болады. HDD дискілерінің жаңа буынын ойыншылар жақсы көреді.

2004

SATA II 3 Gb/s.

2004 жылы екінші буын (SATA II 3 Гб/с), бес жылдан кейін үшінші буын (SATA III 6 Гб/с) дебют жасады.

2007

Hitachi.

1 ТБ қатты дискінің сыйымдылығына 2007 жылы Hitachi қол жеткізді. Бірінші қатты дискімен бірдей сыйымдылыққа жету үшін 200 мың IBM 350 модулін біріктіру керек.

Ақпарат сактауга арналған құрылғылар

ОПЕРАЦИЯЛЫҚ
ЖҮЙЕЛЕР

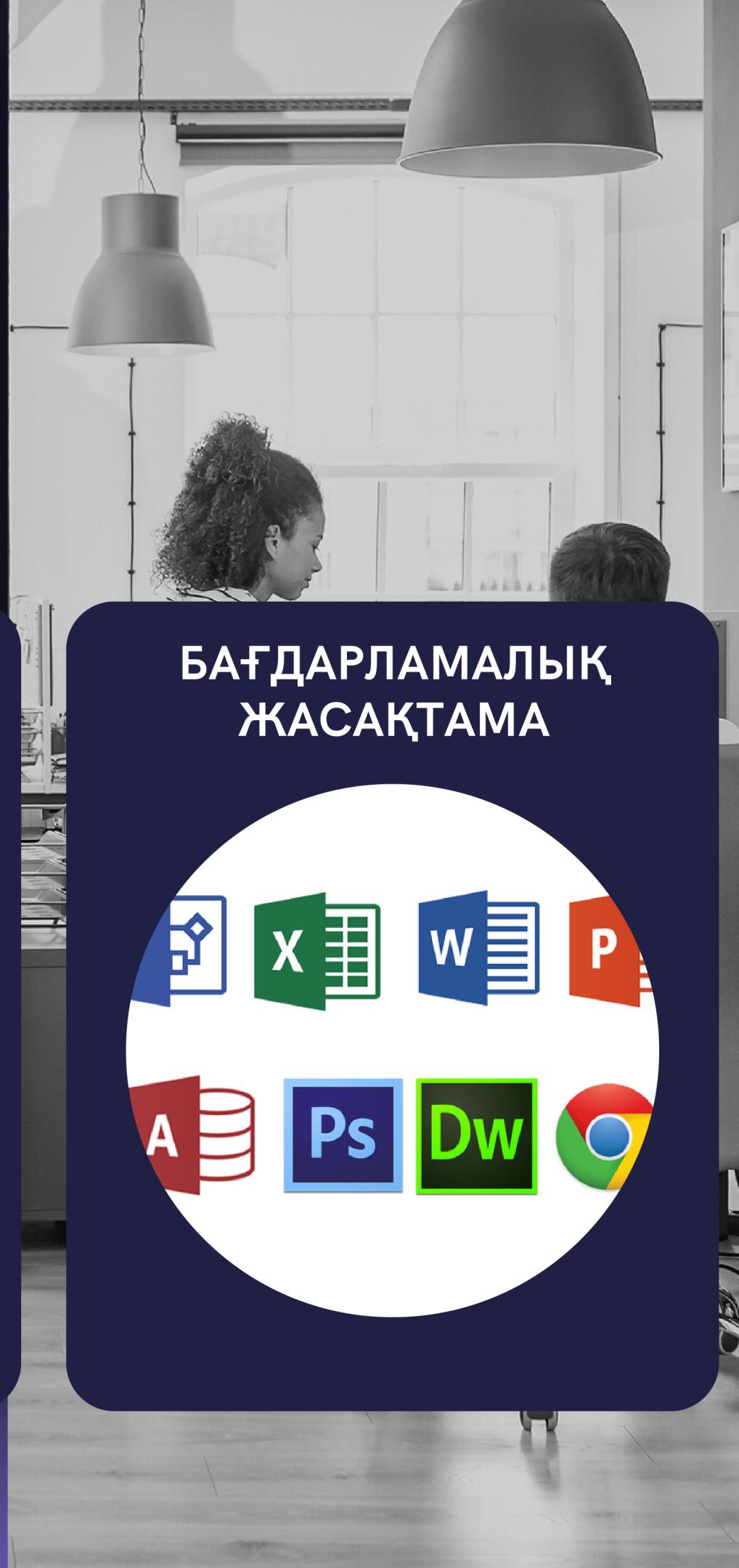
МӘЛІМЕТТЕР
БАЗАСЫ

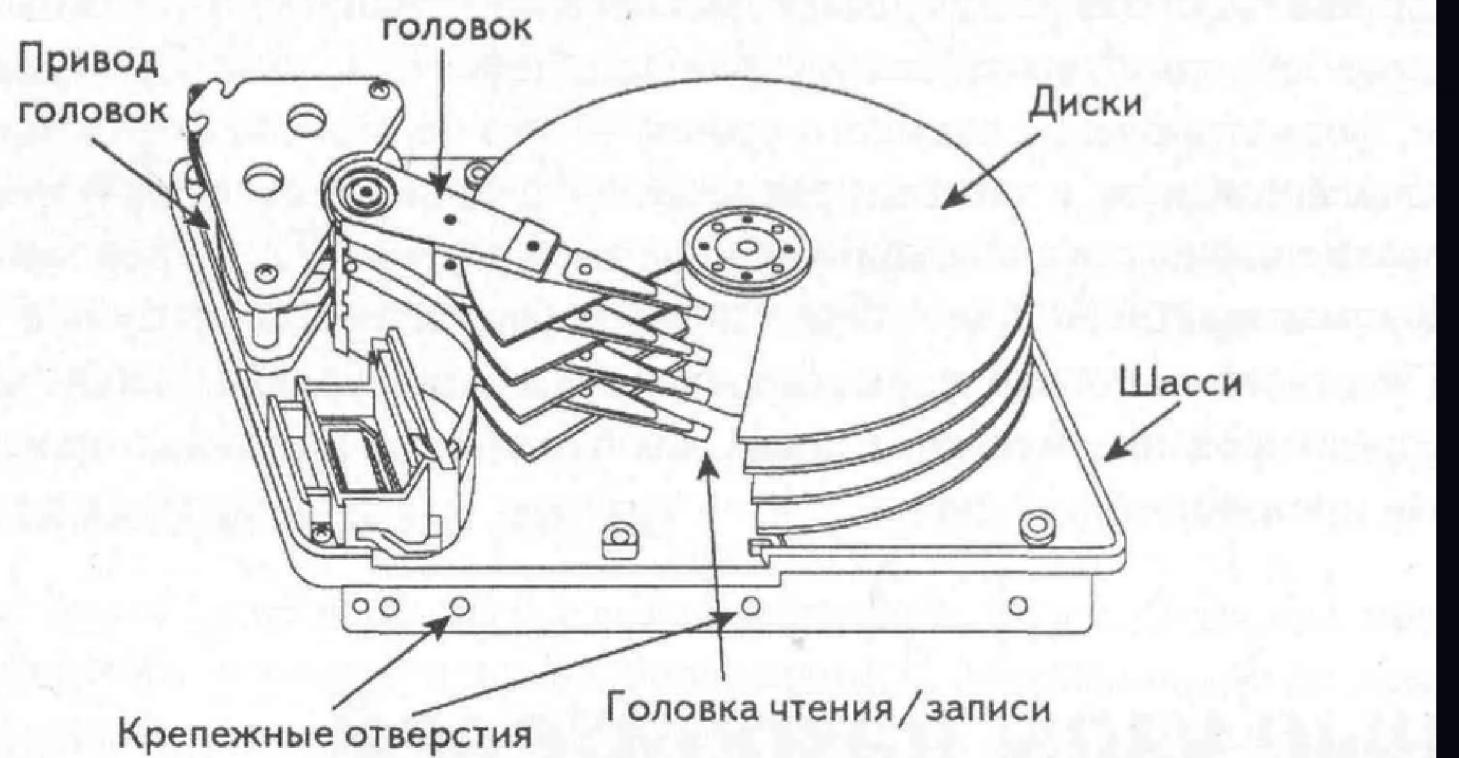
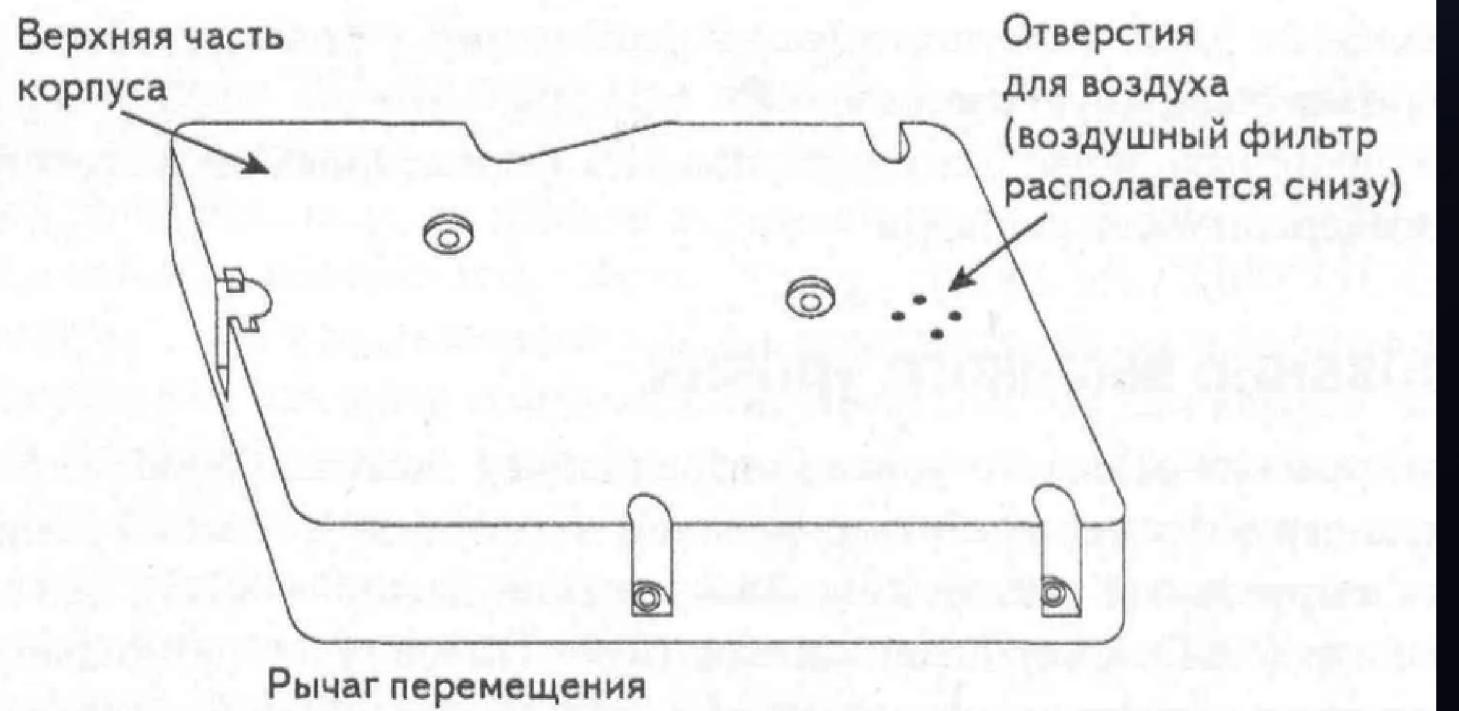
ЖҰМЫСТАҒЫ
ҚҰЖАТТАР

БАҒДАРЛАМАЛЫҚ
ЖАСАҚТАМА

Қатты диск құрылымы

1 электромеханикалық құрылым

2 қатты корпус

3 штанга/шпиндель

4 диск жетектері

5 оқу-жазу блогы

Қатты дискілерде ақпарат магниттік қабатпен жабылған айналмалы металл немесе шыны пластинада сақталады

Дискіде деректерді кодтаудың көптеген әдістері бар, соның ішінде жиілікті модуляциялау арқылы өзгертілген кодтау

ДИСК КОНТРОЛЕРІ

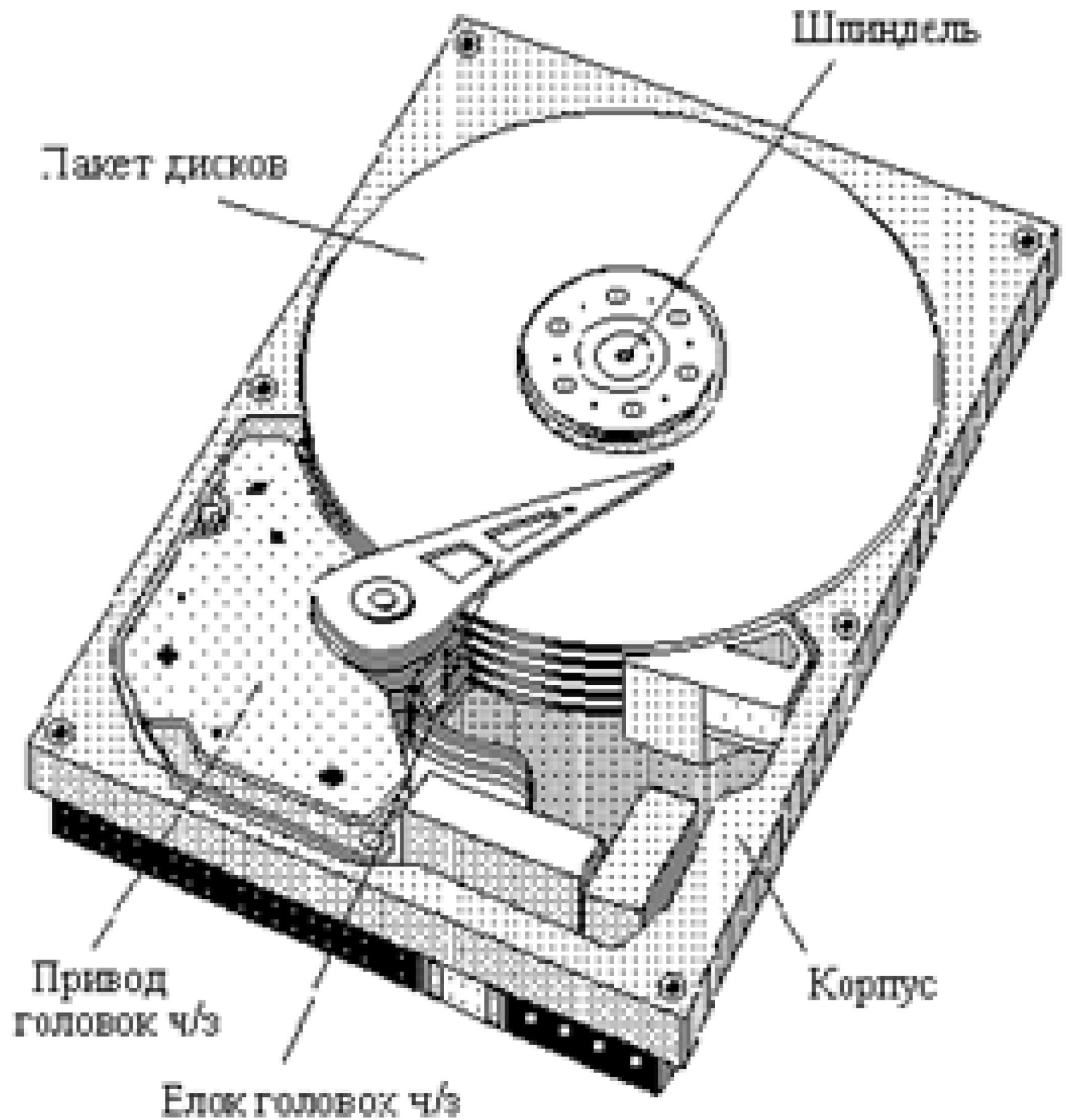
---

*Диск контроллері
қолданылатын
кодтау әдісін
және дискідегі
деректерді жазу
тығыздығын
анықтайды.*

ЖОЛДАР & ЦИЛИНДРЛЕР

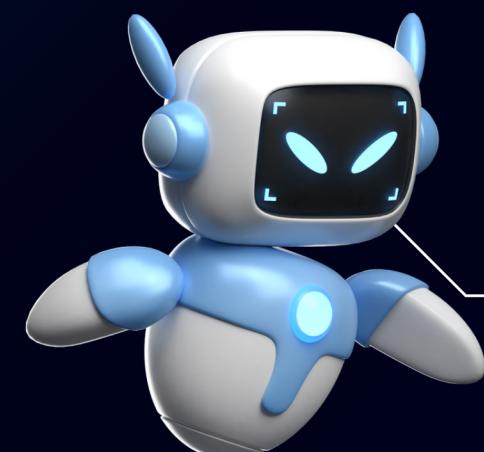
Қай қатты күйдегі диск жақсы?

Внутренние HDD

Внешние HDD

SSD с HDD кэшем

Ішкі (Внутренние) HDD

1 Деректерді сақтау сыйымдылығы

- Басқа опциялармен салыстырғанда әдетте жоғары сыйымдылықта ие. Сыйымдылығы бірнеше терабайтқа дейінгі HDD дискілері жұмыс үстелі компьютерлері мен серверлер үшін қол жетімді.

2 Деректерді тасымалдау жылдамдығы

- Жұмыстың механикалық сипатына байланысты әдетте SSD дискілеріне қарағанда деректерді беру жылдамдығы төмен.

Ішкі жад құрылғылары (HDD) HDD (қатты диск), қатты диск немесе қатты диск ішкі жад құрылғысы және компьютерлік жабдықтың ажырамас бөлігі болып табылады.

---

3 Қатынас жылдамдығы

- Бастарды жылжыту және дискілерді айналдыру кезінде механикалық кешігуге байланысты деректерге қол жеткізу уақыттары ұзағырақ болады.

4 Сенімділік

- істен шығуы мүмкін механикалық қозғалатын бөліктеге байланысты сенімділігі төмен болуы мүмкін.

5 Бағасы

- Әдетте олар сыйымдылығы бойынша ең бюджеттік нұсқа болып табылады.

Сыртқы (Внешние) HDD

1 Деректердің сақтау сыйымдылығы

- Сондай-ақ, портативті опциялар әдетте бірнеше жүз гигабайтпен шектелгенімен, үлкенірек сыйымдылықты ұсына алады.

2 Деректердің тасымалдау жылдамдығы

- Деректердің тасымалдау жылдамдығы интерфейске байланысты болуы мүмкін (USB 2.0, USB 3.0, Thunderbolt, т.б.), бірақ әдетте ішкі HDD дисқілерінен төмен.

Сыртқы қатты дисқілер (HDD) - USB, Thunderbolt және басқалары сияқты әртүрлі интерфейстер арқылы компьютерге немесе ноутбукке қосылған дисқілер.

---

3 Қатынас жылдамдығы

- Сондай-ақ механикалық құрамдас бөліктерге байланысты кідіріс бар, бірақ интерфейс арқылы деректердің тасымалдауға байланысты сәл баяуырақ болуы мүмкін.

4 Сенімділік

- Тасымалдау және сыртта пайдалану кезінде зақымдалу қаупі бар, бірақ басқа жағдайда сенімді.

5 Бағасы

- Бағасы сыртқы қоршау мен интерфейстердің қосылуына байланысты жоғары болуы мүмкін.

HDD кэші бар SSD дисқілері

1 Деректердің сақтау сыйымдылығы

- SSD дисқілері әдетте HDD дисқілерінде қарағанда сыйымдылығы азырақ, бірақ HDD кэшимен олар оны жи қатынайтын деректердің сақтау үшін пайдалана алады, бұл жылдамдық пен сыйымдылық арасында біршама келіседі.

2 Деректердің тасымалдау жылдамдығы

- Әдетте SSD дисқілерімен деректерді беру жылдамдығы жоғарырақ, әсіресе деректерге қол жеткізуді жылдамдату үшін кэшті пайдаланған кезде.

Бұл қатты күйдегі дисқіні (SSD) және кәдімгі қатты дисқіні (HDD) пайдаланатын құрама диск. SSD жи қол жетімді деректер үшін кэш ретінде қызмет етеді, бұл оған қол жеткізуді жылдамдатады, ал HDD үлкен сақтау сыйымдылығын қамтамасыз етеді.

---

3 Қатынас жылдамдығы

- Қозғалатын бөліктердің болмауына және кэшті пайдалануға байланысты деректерге қол жеткізу уақыттары айтартылғанда жылдамырақ болады.

4 Сенімділік

- Қатты күйдегі дисқілер әдетте HDD дисқілерінде қарағанда сенімдірек, бірақ HDD кэшиң пайдалану айналдыру дискісінде деректердің жинақталуына байланысты кейбір қауіптерді қосуы мүмкін.

5 Бағасы

- Әдетте қарапайым HDD дисқілерінен қымбатырақ, бірақ таза SSD дисқілерінде қарағанда өнімділік пен сыйымдылықтың жақсы үйлесімін ұсынады.

THANK YOU

FOR WATCHING